

Verksamhetsberättelse för Naturskyddsföreningen i Falun, 2020

Medlemmar

Följande antal personer har varit medlemmar under 2020 (jämförelse med 2019 inom parentes):

Totalt antal medlemmar är 1885 (2019: 2175, -290, resp 13%).

Medlemstappet är en följd av de nya rutinerna som riks har infört, där även familjemedlemmar behöver registreras med personnummer. Det minskade medlemsantalet är alltså inget reellt medlemstapp utan snarare en förändring i hur medlem definieras.

Styrelsen

Efter årsmötet i mars 2020 har styrelsen bestått av följande medlemmar:

Christine Riedwyl –ordförande
Chris Bales –kassör
Birgitta Johansson – ledamot
Ellen Andreasson - ledamot
Eva Bååth-Holmqvist – ledamot
Eva Wålstedt - ledamot
Jon Frank - ledamot
Erika Schedin-suppleant

Så här arbetar styrelsen i Falun i allmänhet och under pandemiåret

Styrelsen försöker sprida ansvaret inom gruppen. Man turas till exempel om med att ordna och leda möten, anteckna och följa upp det som beslutats. De brukar träffas hemma hos varandra. Ambitionen är att låta lusten till arbetet vara viktigare än plikten till uppgifterna. Möte hålls normalt en gång i månaden eller 10 gånger per år. Däremellan kan mindre arbetsgrupper träffas.

Ordförande strävar efter att delegera uppdrag och kontakter till andra styrelsemedlemmar eller till andra i föreningen. Tanken är att den som har mest sakkunskap eller intresse i en fråga fortsättningsvis utgör ansikte utåt mot allmänhet och press i de frågor där föreningen är aktiv.

Styrelsen bedriver också en viss lobbyverksamhet. Man har bland annat regelbundna träffar med kommunledningen. Här försöker styrelsen följa upp vallöften och andra utfästelser. Styrelsen samarbetar även direkt med andra aktörer såsom skolan, Falu energi och vatten med flera.

Styrelsen jobbar med medlemmarna som mottagare och ordnar bland annat föreläsningar, lärande utflykter, medlemsträffar och naturupplevelser. Man arbetar också med att göra föreningens ståndpunkter kända för allmänheten genom insändare, initiativ till offentliga debatter, föredrag och publicering av politiska enkäter.

Under det gångna året har styrelsen haft 10 reguljära möten och ett konstituerande möte. From april har vi förlagt mötena utomhus eller genomfört dem digitalt via zoom. Mötena i maj och augusti genomfördes på Stadsparksången, i samband med dess skötsel. Novembermötet hölls i Lugnets naturreservat, inom ramen för styrelsedagen.

De negativa effekterna av Corona är först och främst de uppenbara - att aktiviteter ställs in, men även att styrelsen inte kan uppbåda samma drivkraft när de inte får träffas. Positivt är dock ett generellt uppsving för utevistelse. Föreningen kan på sikt dra nytta av det ökade intresset för utevistelse och natur.

Nedan följer en kort redovisning av våra arrangemang under året, indelad enligt de fyra områden (hållbar konsumtion/hållbar kommun/hållbar landskapsvård/ hållbar föreningsutveckling) i vår verksamhetsplanering, som vi fortlöpande uppdaterar.

Hållbar konsumtion

Seminarie serie "Vår gröna ekonomi"

I samarbete med Högskolan Dalarna har tre seminarier genomförts digitalt. Seminarie serien har varit lyckad med 90 - 120 deltagare på varje seminarium. Många kunniga föreläsare har medverkat med efterföljande panelsamtal och intressanta diskussioner. Seminarierna kan ses via webben. <https://dalarna.naturskyddsforeningen.se/var-grona-ekonomi/> Där finns även litteraturtips och frågor utlagda, t ex som underlag för studiecirkel. Projektpengar har erhållits via Riks och ytterligare ett antal liknande seminarier planeras för 2021.

Medverkan P4 radio ang. batterimetaller, 13/2

Anders Gottberg har medverkat i en så kallad "Sit in" i P4 Radio Dalarna angående förutsättningarna för gruvdrift och utvinning av sällsynta jordartsmetaller. I programmet medverkade också statsgeolog Erik Jonsson vid SGU.

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1443460> (1 timme och 35 min in i sändningen)

Studiecirkel om klimatet

Cirkeln som startade våren 2019 har fortsatt under året med 7-8 deltagare, ett samarbete med Studieförbundet.

Miljövänliga veckan, v 40

På grund av rådande Corona restriktioner blev det inga utåtriktade aktiviteter under v.42. Föreningen skrev en insändare till DD som propagerar för minskad konsumtion och istället att vårda och reparera. <https://www.dalademokraten.se/artikel/insandare-fixa-maste-bli-det-nya-normala-1>

Klädbytdagen

Klädbytdagen som anordnats varje år sedan 2013 fick ställas in på grund av pandemin. Christine genomförde dock den 8/5 ett miniklädbyte med ett tiotal deltagare i sin trädgård.

Yttrande till Bergsstaten och miljöprövningsdelegationen

Ett yttrande lämnades angående en ansökan om utvinning av gas i det så kallade Morafältet. Ärendet fortsätter under 2021. Det är Anders Gottberg, som även ingår i en av rikskansliet tillsatt gruvarbetsgrupp, har svarat för arbetet.

Falun cyklar, en vacker lördag på våren

En grupp med företrädare från Falu miljögrupp, cykelköket och kommunens ansvariga för cykelplanen träffades ett antal gånger för att planera en ny omgång av Falun cyklar, med cykelglädjen i fokus. Vi insåg så småningom att det var klokare att satsa tid och energi på annat.

Hållbart landskap

Föredrag med Älvräddarna 4/2 på Lilltorpet

Föredrag med Christer Borg från Älvräddarna. Samarrangemang med Sportfiskarna. Ca 40 personer deltog. Små vattenkraftverk bör tas bort eftersom den biologiska mångfalden kraftigt påverkas.

Skogsutflykt 25/4

17 personer deltog på en mycket fin utflykt med Urban Gunnarsson.

Fagning av ängen i Sågsbo 9/5

Fagning av ängen i Sågsbo med efterföljande kort vandring. Totalt deltog 5 personer, något fler än förra året då enbart 2 personer deltog.

Skogsutflykt till Årberget 16/5

En utflykt till Årberget, med lite olika inslag under utflykten, lockade 14 deltagare.

Skogsutflykt till Stångtjärn, 13/6

En spännande promenad i närheten av Igelstjärn, under kunnig ledning av Rolf Lundkvist. Ett tiotal personer deltog.

Vecka 20 Biologiska mångfaldsveckan, v 20, med nedanstående aktiviteter:

- **Fagning av Stadsparksängen, 17/5**

Omkring 10 deltagare hjälpte till att faga ängen i Stadsparken.

- **Natursnokarna, 17/5**

- **Guidad tur kring Myranområdet med Faluns kommunbiolog 19/5**

En omtyckt tur där 16 personer deltog under ledning av Pär Karlsson och Thomas Jågas.

- **Bioblitz 18-24/5**

Det blev ett digitalt evenemang.

Slåtter i Sågsbo 1/8

Bara 9 personer deltog och vissa jobbade till 17. Vi behöver vara fler. Trots att Christine hade marknadsfört evenemanget kom bara de personer som brukar delta.

Slåtter av Stadsparksängen 9/8

Blev en stor succé med runt 20-30 deltagare, mycket beroende på att Niklas hade gjort reklam för evenemanget i både radio och tidningen (dt). I samband med detta så invigdes även en tidig version av den informationsskylt som ska sättas upp.

Övrig skötsel av ängen under hösten

Under hösten har en grupp på 3-6 personer träffats en gång i veckan för att under några timmar röja sly och mindre träd i anslutning till ängen. Bland annat har den omgivande stenvuren frilagts.

Svamputflykt i naturreservatet Sanders gammelskog 30/8

Ett populärt evenemang med en utflykt i naturreservatet och en genomgång av de svampar som hittats. Ett 20-tal personer deltog.

Utflykt till Önsbacksdammen 17/10

Under ledning av Leif Löwenberg deltog 20-30 personer på en intressant utflykt med vandring runt dammen och visning av vad som pågår där.

Natursnokarna 2020

Vi började året som vanligt med temat "Spår av djur" den 9 februari. Det var en välbesökt träff med 22 barn. De grillade, korvarna gick åt som bara den.

Även den 22 mars kunde vi genomföra träffen "Skogspysssel". 10 barn med föräldrar pysslade på olika stationer runt ängen.

Den 19 april skulle vi ha studerat fåglar, men ställde in p.g.a. Coronan. Det hade blivit för tätt med folk uppe vid Hosjökojan.

Den 17 maj handlade träffen om artkunskap och vi hade spritt ut stationer runt ängen igen. Man kunde också ta Naturfalken. 7 barn med vuxna deltog.

Första träffen på hösten, 13 september, handlade om småkryp. Nu kom det 4 barn + vuxna, så humlans blåbärskaka räckte bra!

Även "Mossor och lavar" den 18 oktober gick att genomföra. Där försökte 15 barn lära sig namnen på några mossor och lavar med hjälp av en terrängbana.

Den sista träffen för året, 22 november, "Djuren på vintern" ställde vi in. Det hade kommit nya restriktioner från Naturskyddsföreningen riks, som vi inte kunde klara.

Under året har vi varit fem ledare, Eva Allhed, Eva Wåhlstedt, Ulla Raattamaa, Vanja Larsson och Eva Bååth-Holmqvist. Det har känts bra och vid alla tillfällen har det varit minst två som kunnat ställa upp.

Det år som gått har varit minst sagt oroligt och konstigt, men det har i alla fall hänt en mycket rolig sak också. Natursnokarna i Falun har fått Falu kommuns miljöpris 2020 för sitt idoga arbete med att locka barn och föräldrar ut i naturen! Det har betytt ära och 10.000 kr.

Vi kommer att fira priset med ett stort tårtkalas för gamla och nya Natursnokar i slutet av maj när det blivit varmt och relativt Corona-fritt.

Hållbar kommun

Gällande yttranden och debattartiklar i planfrågor har framför allt två aktiva medlemmar, Margareta Björck och Anders Gottberg, bidragit.

Yttrande i samråd om detaljplan för Born i miljö-och samhällsbyggnadsnämnden, 13 januari

Planen håller nu på att omarbetas, men inga resultat har ännu presenterats av kommunen.

Debattartikel angående detaljplanen Born, 24 februari <https://www.dt.se/artikel/debatt-halla-falu-kommun-hur-ar-det-med-era-klimatambitioner-i-verkligheten>

Yttrande angående utställning av detaljplan för Polhemsvägen, i slutet av februari

Insatserna ledde till att en del gröna ytor togs bort från exploatering.

Möte med kommunpolitiker från oppositionen 24/3

Anton Grenholm och Chris Bales var företrädare för Naturskyddsföreningen i Falun. De deltagande politikerna var Lars Jerdén (S) och Richard Holmqvist (MP). Kent Vikström var också med.

Oppositionen vill gärna anslå mer pengar till cykelbanor men föreningen behöver sätta tryck på kommunledningen genom olika aktiviteter. Planer på att en arbetsgrupp bildas: Anton, Chris, Jon, ev. Ellen (för evenemang/samarbete som "Falun cyklar" mm) men inget hände därefter.

Möte med kommunledningen, 20/4

Anton Grenholm, Birgitta Johansson, Chris Bales och Anders Gottberg var företrädare för Naturskyddsföreningen i Falun
De deltagande politikerna var Joakim Storck (C) och Mats Dahlberg (M) samt kommundirektören.

Man diskuterade läget med medborgarförslaget om minskning av utsläpp från transporter (inte mycket som hänt eftersom mycket är kopplat till Agenda 2030 arbetet men klimatkompensation utreds), nya miljömål blir kopplade till Agenda 2030 arbete (en ny styrning som integrerar miljömål håller på tas fram), cykelplanen (man vill inte öka anslag till det eftersom antalet som cyklar ökar inte), samt fysisk planering, framfö

Möte med kommunledningen, oktober

Anton Grenholm, Birgitta Johansson, Chris Bales var företrädare för Naturskyddsföreningen i Falun

Deltagande politiker var Joakim Storck (C) och Cecilia Bergh, miljöstrateg.

Vi diskuterade läget med medborgarförslaget om minskning av utsläpp från transporter (inte mycket har hänt), nya miljömål, förslag på bilpool för kommunmedborgare, kostpolitiska programmet- skolmat.

Remissvar Dalastrategin 2030, december

Vårt remissvar handlade om hållbara och resurseffektiva kommunikationer och som författades av Margareta Björck, en av våra medlemmar.

Medborgarförslag om gruvor

2019 ställde Anders Gottberg ett medborgarförslag om att begränsa gruvbrytning i befintliga bebyggelseområden, områden med känsliga vattentillgångar och värdefulla kulturlandskap. Den 6/2 2020 behandlades förslaget i fullmäktige varvid förslaget röstades ned. En osedvanligt lång debatt föregick dock omröstningen, vilket får betecknas som en framgång. En insändare i frågan infördes också i DT.

Hållbar föreningsutveckling

Trainee Lovisa Höök

Sedan i höstas har vi förmånen att ha med Lovisa med på våra styrelsemöten och våra aktiviteter.

Kretskonferens i Mora till tema hyggesfritt skogsbruk, 16/1

Eva Bååth-Holmqvist deltog.

Rikskonferens som skulle genomföras i Mora, 12-14/6, blev pga smittorisken inställd.

Christine ingick i en förberedelsegrupp kring hur kretsarna i Dalarna skulle presentera sig.

Kretsordförandeträff via Zoom, 26/3

Christine deltog

Länsstämma, 19/4 via Zoom

Årsmöte genomfördes digitalt, Christine deltog

Styrelsedag, 7/11, i Lugnets naturreservat

Vi startade med walk and talk, där vi reflekterade kring våra styrkor och svagheter. Kring en eld vid Dalastugan gjorde vi en sammanställning av promenadens samtalsämnen. Dagen mynnade ut i en planering för vårens aktiviteter.

Kretsens kontakt med allmänheten**Hemsidan**

Maja Myrén och Anton Grenholm har hållit hemsidan uppdaterad för att nå medlemmar och allmänheten med information om våra aktiviteter.

Sociala medier

Christine Riedwyl och Birgitta Johansson har löpande lagt ut kretsens nyheter på Facebook. Vi har vid större arrangemang även lagt ut betalannonser på Facebook. [Länk till facebook.](#)

Medlemsutskick

Anton Grenholm ansvarar för utskick via mail till kretsens medlemmar ett antal gånger per termin. Styrelsen förser Anton med material och ber om utskick när det bedöms behövas, ofta med ungefär samma information som läggs ut på hemsidan.

“Visitdalarna” och “Det händer i Dalarna”

Christine Riedwyl har lämnat in relevanta evenemang till Visitdalarna, som lägger ut dem på sitt kalendarium. Vid några tillfällen har vi även annonserat på “Det händer i Dalarna”.